

Ija je še pri vladi, ima orožnike in oblasti na razpolago, pa ni hudimer, da bi dr. Novačana zopet ne ugnal, če se mu ta že ne mara pokoriti. No, bomo videli.

Dr. Kukovec v Mozirju. Za dne 14. maja zvečer je g. dr. Kukovec sklical javen politični shod v hotel «Mirija». Shoda se je udeležilo, dobro šteto okrog 60 ljudi obojega spola, večina Sokolov. Shod je otvoril načelnik mozirske demokratske stranke g. živinozdravnik Baš in dal besedo g. dr. Kukovcu, ki je dolgo govoril in pral strankino delovanje radi oblasti in grezov ter hvalil samoupravo Slovenije in nazadnje snubil volilce za bodoče volitve, ki imajo biti kmalu. Dobil je nekaj umestnih medklicev. Nato je dobil besedo zbornični svetnik, kovač Močnik, ki je pohvalil predsednikovo stališče glede svobode govora, ter označil govor g. dr. Kukovca kot suhoparen, radi česar je ves sokolski Izrael protestiral. Nadalje je dokazoval, kako škodljiva je delitev Slovenije in kako velikanske stroške bo to ljudstvo povzročilo, da bo pač na zadnje morala demokratska agrarna reforma polje obdelovati, ker ga ljudstvo ne bo moglo. Končal je: Kličite živijo in ploskajte gospodu dr. Kukovcu, samo ne verjemite mu! Nato je govoril zbornični predsednik Rebek iz Celja, hvalil zadrage in snubil obrtnike za volitve, nakar je govoril zopet gospod Močnik, ki je pohvalil gospoda Rebeka, radi njegovega združnega prepričanja s pristavkom, da bodo pač s tem izgubili demokratarje, ker je to po načelih Slovenske ljudske stranke. Nato je prešel na kulturno-bojno naziranje g. dr. Kukovca, ki je v verskih in šolskih zadevah, ter ožigosal mozirsko sokolsko delovanje in pojasnil, da se bo ta sokolska vzgoja nad njimi samimi maščevala. Ko ga je prijel mladi gospod učitelj Vajd, če misli, da mozirsko sokolsko osovje korumpira mladino, je izjavil, da si pač za sokolstvo najboljši prizadeva osovje iz ekspoziture in šole. Vedno so motili govornika, da bi ga zbegali ter mu podtikali razno, da bi ga mogli ujeti, kar se jim pa ni najmanj posrečilo. Nato je govoril okoliški župan g. Strucelju o ravnanju vojaške oblasti z župani in navedel sramotilna dejstva, kar je demokratarje silno razburilo, toda ne proti vojaški oblasti, ampak proti g. Strucelju, da si upa to njim v oči povedati. Nastal je grozen hrup, katerega je spretno pariral g. župan, tako, da je moral predsednik v največjem hruju shod zaključiti in so si glavni gospodje demokratarji, na čelu jim g. dr. Kukovec, poiskali strankinega razmaha skozi stranska vrata na sveži zrak. Tako se je vršil zadnji shod g. dr. Kukovca v Mozirju dne 14. maja ob 11. uri ponoči.

Dober odgovor dr. Kukovcu. Iz Mozirja nam poročajo Resnica v oči bode naše mozirske liberalce. Čista resnica je to. Na dr. Kukovčevem shodu sta gg. Strucelj in Močnik demokratarjem neljube resnice povedala v oči, da so se silno razburili in kričali. Posebno glasni so bili trgovec Pevec, učitelj Vajd in medicinec Ante Goričar. Tudi g. dr. Goričarju in Matiju ni bilo všeč. Bog pomagaj, je pač tako. Zborovalci so na tihem na splošno odobravalni govore omenjenih dveh, toda biti so morali tiho, da se prvokom ne zamerijo. Zelo odkrito je povedal dr. Kukovec, ko je rekel: «Kdor se ne razume na politiko, naj pusti in raje na polju dela.» Dobil je takoj dober odgovor: «Da, da, Vi boste pri koritu, mi bomo pa za Vas delali, ta je pa res lepa.» Upamo, da nam ne bo treba za demokratske političarje delati, ker jim bo slovensko ljudstvo dalo pri prihodnjih volitvah brco . . .

Mozirski Sokol obhaja letos 40letnico svojega obstanca. Zato pripravljajo za 28. majnik veliko slovesnost. Naše ljudi opozarjamo, da naj se vzdržijo vsake opazke, četudi bodo Sokoli izzivali. Kajti oni silno pazijo na nas. Naj pa jim tudi nihče naših prav nič ne pomaga! Slovenski Sokol je pokazal že nešetokrat, da je kulturno-bojno društvo. Kdor mu pomaga, dela iz nevednosti ali pa iz hudobije za slabo stvar. Oboje je žalostno.

Razmere na naši severni meji postajajo od dne do dne nevdržnejše. Pogranične trupe in cariniki počenjaajo z obmejnimi ljudstvom na črti Sv. Križ—St. Ilj v neobvpajoče krivice kot: razne šikane, batinanje, zapiranje itd. Med obmejnimi batinaši se najbolj odlikujeta kapetan Noričič in narednik Maksinovič. Naše dobro obmejno ljudstvo se pritožuje o neznosnih obmejnih razmerah na pristojne oblasti in izjavlja, da bo napravilo samo red, ako ne bodo od zgoraj zavrli surovosti in drznosti obmejnih stražarjev. Poslanca Roškar in Žebot sta v ponovni interpelaciji na notranjega ministra pojasnila na najvišjem mestu nevdržnost obmejnih razmer, zahtevala preiskavo krivic, ki jih delajo cariniki in Wranglovci obmejnemu ljudstvu in odstranitve krivic.

Naznanilo o sprejemu v škofijski zavod sv. Stanislava v St. Vidu nad Ljubljano za šolsko leto 1922-23. V zavod sv. Stanislava se sprejmejo zdravi, dobro vzgojeni dečki, zlasti taki, pri katerih je upati, da se bodo po dovršeni gimnaziji posvetili duhovskemu poklicu. Prošnje za sprejem je nasloviti na škofijski ordinarijat v Ljubljani. Prošnji naj se priloži: a) krstni list, b) spričevalo o dovršeni ljudski šoli s pripombo, da se je izdalo, ker hoče učenec stopiti v gimnazijo. Starši ali njih namestniki naj prošnje s prilogami prinesejo v zavod sv. Stanislava in tamkaj od 1. do 11. junija svoje sinove v zavodu osebno predstavijo.

Umril je nenadoma v sredo dne 10. t. m. gosp. Ant. Steblovnik, restavratorec v Rečici ob Paki v 73. letu svoje starosti. Padel je tako nesrečno iz voza, da je bil v nekaj minutah mrtev. Rajniki, oče gospoda profesorja Ivana Steblovnik, je bil starejšina vsem Savinjanom in Saleščanom iz znane ugledne rodbine Steblovnikov. O splošni priljubljenosti sicer skromnega in ponižnega toda skrajno pridnega in vzorno poštenega, vernega slovenskega gospodarja je pričala njegova ogromna udeležba pri pogrebu v soboto, dne 13. t. m. Na zemlji je

rajniki dosti trpel in se trudil, zato naj mirno v Gospodu počiva.

Umrila je v Studencih pri Mariboru v starosti 74 let po dolgi in mučni bolezni trgovčeva žena Marija Hrovatič. Na miru počiva!

Zanimivosti iz Šmarja pri Jelšah. (Razno). Nesrečna vojna nam je pobrala najboljšo mladeniče in može, pa nas je oropala tudi krasnega zvonjenja pri podružnicah in farni cerkvi, ko nam je odpeljala 17 zvonov. Daj Bog zopet dobro letino, da bi vsaj za slovitom romarsko cerkev sv. Roka zamogli prejkoprej preskrbeti zopet nove zvonove! To je vroča želja vseh domačinov, kakor tudi obilnih drugih obiskovalcev te znamenite krasotice. — Pot proti Sv. Roku se je popravila in stolp dekanijske cerkve je dobil nov križ in jabelko, ki še naj dolgo oznanjata darežljivost poštenih župljanov. — Dne 8. maja se je vršila v cerkvi sv. Roka poroka Micike Vrežetove s posestnikom v Šmarju, Benom Regoršekom. Poročil ju je po vznešenem nagovoru nevestin stric g. prof. J. K. Vreže. Članice tukajšnje Marijine družbe so v častnem številu spremljale svojo tovarišico-nevesto pri tej slavnosti k mizi Gospodovi in ljubko prepevale pri sv. maši. Bilo srečno! — Na polju in v sadonosnikih krasno kaže, v vinogradih pa nekoliko zaostaja. — Dobra vina po kleteh je še precej. Kupci pridite! — Dne 2. junija se vrši pri Sv. Roku velik shod katoliškega ljudstva iz rogaško-šmarškega in sosednih okrajev. Zanimanje zanj je velikansko, osobito še, ker dojdejo slavni govorniki.

Strela udarila v cerkev. Od Sv. Jerneja pri Ločah nam poročajo: V sredo, dne 10. t. m., zvečer, je med malo nevihto vdarila strela v strelovod župne cerkve. Kake 3 m nad zemljo pa je od strelovoda odskočila, je prebila stolpni zid in švignila v cerkveno lopo ali zvonico. Vžgala je tam stoječo omaro za oltarne vence in šopke, prebila na to okna na cerkvenih vratih, razklala blizu vrat en cerkveni stol, poškodovala nebo in izgini- la v zemljo. Druga iskra je istočasno šla od strelovoda ob železnem držaju stopnic skozi korna vrata, ki jih je razklala, na prosto. Omara v zvonici je bila takoj v ognju. Zgorela bi bila mogoče cerkev z novimi zvonovi vred, da ni ognja zapazil posestnik Franc Korošec, ki je malo pod cerkvijo na cesti jarke kopal. Prihitel je in začel zvoniti in klicati na pomoč Par škafov vode je šlo in ogenj je bil pogašen. V cerkvi strela ni vžgala. Škoda je precejšna. — Nagle smrti, na peči med svojimi vnuki, je umrla mati, botra naših zvonov, Marija Korošec v Zg. Lažah.

Nameravan vlom v župnišče. Dne 7. maja t. l. ob 10. uri zvečer je potisnil neznan lopov z vetrihom ključ iz ključavnice vežnih vrat župnišča. Ključ je padel na cementna tla tako glasno, da se je zbudila vsa družina. Čeprav je bila družina v veži, je neznan lopov še vedno vrtal z vetrihom v ključavnici, le da bi odklenil. Peklenska nakana se mu pa ni posrečila, ker je član družine tiščal na tla padli ključ od vežnih vrat s tako silo proti vetrihu, da lopov ni mogel vrat odkleniti in je moral vetrih pustiti v ključavnici. Tolovajski napad se je izjalovil. Zjutraj je zmanjkala sekira in teležnik kat znamenje, da je bil nameravan vlom dobro organiziran.

Romanje na Ptujsko goro. Iz Male Nedelje se nam poroča: V dneh 27. in 28. maja t. l. se vrši velik romarski shod na Ptujski gori, kajti ta dan pride na Ptujsko goro iz raznih strani 9 procesij. Tudi mi Malonedelčani gremo na to božjo pot. Zbrali se bomo ob 5. uri zjutraj pri Kapeli na Moravskem vrhu. K Sv. Lovrencu v Sl. gorice pridemo ob 7. uri zjutraj, kjer bo za romanje slovesna sv. maša z blagoslovom. Nato odhod v Ptuj, kjer bo v minoritski cerkvi blagoslov z Najsvetejšim. Na Ptujsko goro priromamo okoli 4. ure popoldne, kjer bo procesija z zvonjenjem slovesno sprejeta. Zvečer slovesne večernice, a drugega dne na vse zgodaj se začnejo sv. maše. Tega dne bo gotovo nad 800 sv. obhajil. Ob 9. uri popoldne bomo romarji zapustili to slavno Marijino svetišče. Marijini častilci udeležite se te procesije v obilnem številu. Voditelj te procesije je Franc Lajh.

Romarji v Rajhenburgu. Prvi letošnji romarji v našo krasno lurško cerkev so bili naši ljubi sosede iz Brežic. Prvo majniško nedeljo so prišli v veličastni procesiji. Zaobljubili so se bili ob strašni nesreči potresa. — V tem Marijinem mesecu nas čaka še en vesel romarski obisk. Ponedeljek, dne 29. maja se pripeljejo s posebnim vlakom krščanski delavci iz renskih pokrajin (Nemčija). To so Slovenci, večidel doma iz Spod. Štajerske. V Rajhenburg jih bo spremljal najbrž ljubljanski škof. Bratje iz tujine, bodite nam pristrčno pozdravljeni! Dobrodošli! — Glavni romarski shod v naši cerkvi je 2. junija s tridnevnicom. Teda pridejo procesije iz več župnij.

Rajhenburški trgovec Škerbec se je preselil s svojo trgovino v svojo hišo v Maribor. Na njegovo mesto pride trgovec Jeriček, ki je bil dosedaj sodrug trgovca Brečka. Tako se bo v kratkem razdvojila trgovina «pri novi lurški cerkvi». Gospod Brečko je soliden trgovec, mirnega značaja, zato priljubljen, njegov dosedanji sodrug se pa da kot Sokol izrabljati od demokratov.

Za Bitoljem pride na vrsto — Skoplje. Vsem čitateljem je še v živem spominu strašna bitoljska eksplozija. Ista nesreča kot Bitolju grozi tudi Skoplju, ako se nebo naša «slavna» vojaška višja oblast spametovala in preprečila skopljsko katastrofo. V neposredni bližini mesta Skoplje je na prostoru «Tahtaljica» v proizvodni barakah nakopičene 1000 vagonov artilerijske in infanterijske municije. To municijsko skladišče je oddaleno od kolodvora v Skoplju 20 m, od prvih skopljskih mestnih hiš pa 50 m. Kako grozna pogibelj grozi prej ali slej Skoplju, nam kaže Bitolj. Skopljanci, a seveda ne vojaška oblast, so začeli potom poslancev

obširno akcijo za odstranitev tega municijskega skladišča.

Tele, kakoršnega nima navadna krava. V bosanski vasi Bojič pri Banji luki je imela krava tele, ki ima 2 glavi, 3 očesa, 2 nosa, 2 jezika in 2 nogi.

Boj naših žandarjev z bulgarskimi razbojniki. — Mnogobrojna četa bulgarskih tolovajev je udrila preko naše meje na naše ozemlje in vpadla v vas Koševo v južni Srbiji. Ker je bila tolovajska četa zelo velika, se niso upale naše šibke patrulje spustiti z njo v boj takoj pri vpadu, ampak so obvestile o razbojnikih sosodne žandarmerijske postaje. Sosedni žandarji so se odzvali in šli na tolovaje z oboroženimi kmeti. Med časom, ko so se zbirali naši na pogon proti bulgarskim razbojnikom, so razbojniki prisilili prebivalst., da so jim pripravili najboljših jedi in pogrnilo tako ogromno mizo, da so lahko za njo sedeli vsi tolovaji. Bulgari so pritirali s sabo tudi ciganske muzikante, ki so jim svirali pri obedu, dočim so morali seljaki na tleh zvezani gledati, kako se gostijo razbojniki na njihove stroške. Tako enkrat sredi pojedine javi razbojniška straža, da se bliža selu naša žandarmerije in oboroženi kmeti. — Razbojniki so prenehali z veseljačenjem, se umaknili za hiše in otvorili ogenj na naše iz pušk in strojnic. — Razvila se je krvava in ljuta borba, ki je trajala precej dolgo. Naši so večkrat brezuspešno navalili na lopove, ki so se tako branili, da so bili naši v veliki nevarnosti da jih roparji obklojijo in pobijejo do zadnjega. Iz mučno opasnega položaja je rešil naše žandarmerijske patrulje kaplar Arsa, ki je navalil med najbolj goste gruče razbojnikov, pognal med nje bombo, ki se je razpočila, ubila in ranila precej tolovajev, a ostali so pobegnili. Na naši strani je tudi nekaj izgub.

Za Dijaško kuhinjo v Mariboru se je nabralo na gostiji Mirkovan in Katerinek roj. Hamer 63 din., na gostiji Soster—Drozg 50 din. Hvala lepa! Se od drugod tako!

Posnemajte! Na gostiji Jožefa Antolič in Marije Segula, vdove rajnega Zagorška v Zamencih, se je nabralo za telovadni odsek Orel pri Sv. Marjeti niže Ptujja potom licitacije 428 K. Vsem svatom, posebno še iz Ptujске gore, izrekamo najtoplejšo zahvalo, novemu paru pa želimo obilo sreče in božjega blagoslova!

Popravek. Občni zbor Posojilnice v Križevcih se vrši v nedeljo, dne 28. majnika t. l. ob 3. uri popoldne v posojilničnih prostorih v Križevcih in ne kakor smo pomotoma poročali ob 2. uri popoldne.

Koledarček KZ za leto 1922 ima še v zalogi tajništvo SLS v Celju, hotel «Beli vol» in se dobijo po znižani ceni izvod po 10 kron. Kdor ga želi naročiti, naj to stori nemudoma, ker bodo kmalu pošli. Kdor pa poslano mu izvode še ni plačal, naj račun poravnata, da zamoremo o tem zaključiti račune. Isto velja za one, ki so od tajništva dobili tiskane oblike za napoved dohodnine in zvezke za odbornike KZ. Pri tem pomislite, da obtežujete delo tajništva.

Gospodarstvo.

Vinogradništvo.

Vinske cene. Stajerski vinogradniki čutiljo vedno bolj pomanjkanje izvozne možnosti svojih vin. Dočim so v prejšnjih letih naša vina našla dovolj kupcev po Srednjem in Gornjem Štajerskem, Koroškem ter Solnograškem, smo sedaj navezani skoraj izključno le samo na domači trg, v katerem igra Ljubljana in kranjska dežela navažnejšo vlogo. Ta trg pa je tako majhen, da ne bo mogel konzimirati doma pridelanih vin in posledica tega bo, da bodo začele vinske cene, posebno v rodnih letinah s srednje dobrim in bolj kislastim blagom občutno padati. Že sedaj opazujemo pri lanskem izvrstnem letniku popuščanje cen in kaj se le bo, ako dobimo letos bogato letino z bolj kislim vinom. Rozge so lansko leto izvrstno dozorele, očesa so vključno ostri in dolgotrajni zimi dobro prezimila in zato se kaže v gorih bogat nastavek. V slučaju, da ne bo mokrotnega leta, ki bi po pepelu in peronospori ali po točli uničevalo sedanje upe, se bodo v jeseni zopet napolnile kleti naših vinogradnikov. Človek sicer ne more biti prerok, posebno ne more prerokovati že danes, ali bomo dobili sladko ali kislino vino, ker je to odvisno od zorenja grozdja v zadnjih dveh mesecih — leta 1920 smo imeli n. pr. vso poletje precej dežja in temperaturo pod normalo, vreme pa se je zboljšalo in vroči solnčni žarki v drugi polovici avgusta, septembra in oktobra so sezorili še prav dobro vinsko kapljico, vendar pa danes že lahko pričakujemo sled obilnega nastavka precej vina, za katerega bo težko najti kupeca, ako se nam do tistega časa ne posreči, doseči izvoza. Nekaj našega naj boljšega vina se bo sicer dalo še spraviti posebno potem buteljčk na hrvatski in srbski trg, vendar te količine ne bodo merodajne za splošni položaj. Leta 1920 je še tudi stara Srbija potrebovala precej vina, letos pa je že sama dovolj založena. Zato se opaža, da so začele vinske cene tudi v Banatu občutno padati. Isto velja o dalmatinskih vinih, ki so začele sedaj pritiskati na Kranjsko. Tako opažamo vsepovsodi, kako zaostaja vinska trgovina vsled nepovoljnega izvoza, drugega življenja doma in splošne neorientiranosti naših, za vinarstvo merodajnih krogov. Naše vinogradništvo gre težkim časom nasproti! Vinske cene so približno sledeče: na Štajerskem se kupujejo srednja vina po 20—25 K, boljše po 25—32 K, sortirana vina po 30—40 K. Na Kranjskem trgovina tudi miruje in se dobiva srednje blago po 18—24 K, boljše in sortirana vina, ki vsebujejo 12—14 odstotkov alkohola, po 30—36 K. Uvoz dalmatinskega vina je začel konkurirati s kranjskim in štajerskim blagom, med tem, ko je uvoz banaški vin, ki je bil še pred dvema letoma zelo živahen, zelo

popustil. V Banatu stanejo vina, ki imajo 9—10 odstotkov alkohola, 14—16 K, 11—13 odst. alkohola 17—22 K. Približno iste cene vladajo v Dalmaciji.

Državna trošarina na vino se je povzdignila na 200 K pri hektolitr, to je na 2 K pri litru. V Ljubljani pa so razen tega še povzdignili občinsko trošarino od 50 K na 400 K, tako da plačujejo ljubljanski trgovci in gostilničarji skupaj 6 K trošarine od vsakega litra vina.

Izvoz našega vina v Čehoslovaško, o katerem se je v zadnjem času precej govorilo in pisalo, ne bo dosegel večjega obsega iz sledečih vzrokov: V slednje nagle razmere češke valute se je poslabšal položaj češke trgovine, in industrije. Široki sloji naroda in delavcev trpijo pod stagnacijo in si ne morejo privoščiti glažek vina za ljubljansk. Konsum vina je torej padel na zelo nizko raven. Pivo, ki je dokaj cenejše, dela vinu občutno konkurenco. Tudi pomanjkanje denarja vpliva prav občutno na razmah vinske trgovine. Nadalje pa si je Čehoslovaška že zagotovila po trgovskih pogodbah z Italijo in Francijo na tisoče in tisoče hektolitrov vina za uvoz. Naša Jugoslavija pa je med tem časom seveda zapostavljena.

Umetna vina. Velika poljska država mora skoraj vse vino, ki ga rabi, uvažati iz tujih krajev. Ker stoji njena valuta zelo nizko in so vinske cene radi tega zelo visoke in ker nima postav, ki bi strogo zabranjevala izdelovanje umetnih vin, so začeli v vsakem večjem mestu izdelovati gotovi spekulanti umetna vina, katerih prodajajo po 1000 do 1100 K za liter in si delajo s tem mastne dobičke. Take vinske fabrike škodujejo seveda posušenim vinskim trgovcem, najbolj pa vinogradnikom.

Ormož. Na nedeljskem prvem občnem zboru okrajnega združenja jugoslovanskih vinogradnikov je bil izvoljen sledeči odbor: Predsednik Košar, v odbor: Poterč, Pevovar, Zadravec, Kočevar, Meško, Tomazič! Akoravno ne odgovarja število naših odbornikov (4:3) proporciji, ker bi po moči naše stranke moralo biti razmerje 6:1, smo vendar glasovali za predlagano listo, radi važnosti te gospodarske zadeve.

Enodnevni tečaj za zatiranje škodljivcev in boleznih sadnega drevja se vrši na državni vinarski in sadjarski šoli v Mariboru dne 17. junija t. l. Prijave za tečaj, ki je brezplačen in se začne ob 9. uri, je vpslati ravnateljstvu šole najpozneje do 15. junija.

Boj rujavemu hrošču! Ker nam dela rujava hrošč neizmerno škodo, je dolžnost vsakogar, da ga zatira. Šolski otroci in mladina sploh se naj loti z vso vnemu dela, da zatira tega škodljivca. Nabrani hrošči se naj spravijo v posodo in z vrelo vodo poparijo. Posušeni rujavi hrošči so dobra hrana za kokoši in za svinje. Torej boj rujavemu hrošču.

Trgovina z živim blagom na zagrebškem trgu. Položaj na zagrebškem živinskem trgu gre glede cen živini vedno na kvišku. V sled izvoza naše živine v inozemstvo se dvigajo cene našemu živemu blagu in se bodo rasle. Pitanih pri nas ni več na prodaj, radi tega je tudi pri nas tako malo masti, ki je dosegla neverjetno ceno 110 K 1 kg. Vzrok, da cene masti tako rastejo, je podražanje koruze in ker pride koruza dražje, ako se proda na žitnem trgu, kakor pa, ako bi se z njo pitalo svinje. Debele svinje so se prodajale minul teden na zagrebškem sejm po 85—90 K 1 kg žive vage. Sploh pa so plačevali svinjski trgovci in mesarji za debele svinje vsako ceno. Polpitane svinje so se plačevale po 70—80 K, žive suhe svinje po 66—70 K kg. Prvovrstno suho govedo se je gibalo v cenah po 40—45 K, govedo II po 36—40 K, govedo III po 30—32 K. Za krave se je plačevalo različno po njihovi kakovosti 20—26 K. Zaklane debele svinje (blago za izvoz v Čehoslovaško in Nemčijo) so se prodajale po 105—110 K, polpitane zaklane svinje po 90—95 K, suhe zaklane svinje po 90—100 K. Soljeni speh je bil po 96—100 K, posušeni po 100—104 K.

Svinjski sejm v Mariboru. Na svinjski sejm dne 12. maja 1922 se je pripeljalo 217 svinj, 1 koza in 2 kozliča. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari, komad 300—450 K, 7—9 tednov stari 600—700 K, 3—4 mesece stari 1100—1200 K, 4—6 mesecev stari 1400—1600 K, 8—10 mesecev stari 2000—2500 K, Pol pitane 1 kg žive teže 60—62 K, koze komad 500—650 K, kozliči 250 K.

Sejm se vrši pri Sv. Urbanu pri Ptujju dne 26. maja 1922.

Cene kožam. Lahke kože 42—44 K, težke kože 47—48 K, bosanske in dalmatinske kože 38—42 K. Telečje kože so se kupovale minul teden v Zagrebu po 65—70 K. Izvoz telečjih kož v Nemčijo je prekinjen radi nizkega valutnega stana nemške marke. Ovjče in kozje kože so bile po 34—40 K.

Cene za krmno in slamo v Mariboru. 1 meterski stot stane 187—200, otave 200, ovsene slame 112—125.

Čebelarji! V nedeljo, dne 28. maja, priredi potovalni učitelj za čebelarstvo g. Jurančič enodnevni čebelarjski tečaj v Jarenini. Dnevni red: Dopoldne od 8. do 12. ure predavanje v zgornji šoli. Popoldan od 2. ure naprej praktično predavanje pri vzornem čebelnjaku g. Valentina Toplak. Čebelarji iz bližnje okolice, udeležite se tega važnega tečaja polnoštevilni čebelarji, ki pridejo od dalje in hočejo obed, naj naznanijo po dopisnici to tajništvu tukajšnje čebelarjske podružnice, da se obed pravočasno v gostilni naroči.

Franjo Rudl, Maribor—Kamnica.

Solnčnice.

Prijatelji narave! Ni še za letošnje leto prepozno, da sejete več solnčnic, kakor dosedaj. Solnčnice (*Helianthus annuus*) rabi 140—168, povprečno 150 dni, da dozori. Na enem kvadratmetru zemlje treba 3—4 komadov, daje pa rastlina četrto do pol litra semena, torej polovico več kakor mak. Olje iz tega semena je prvovrstno kot jedilno — in vsako drugo — kakor tudi za krmilo za svinje.

Važen pa je cvet sam, na katerem čebele od jutra do večera nemudoma srkajo med in cvetni prah ravno v času, ko druge rastline v jeseni nimajo več redilnega soka. Torej je ta lastnost za čebelarje posebna vrednost, pa ne samo za čebelarje, ampak v obče za sadno drevje. Potem za vse koristne žuželke, katere spomladi oplodijo jabolčni cvet in s tem delom več koristijo, kakor se to v obče upošteva — je važno, da se dotične žuželke ohranijo tudi za jesen in zimo, da v bodoči spomladi zopet krepko nastopijo na novo delovanje.

In za to so jesenske cvetlice, posebno solnčnice, katere trajno cvetijo in imajo obilno dotičnih hranilnih, oziroma redilnih snovi in to je za zimsko prehrano jako važno.

Če nimate prostora med koruzo in krompirjem, pa pogledajte za plot, kjer rastejo koprive in ravno na tisti zemlji bi rastle najlepše solnčnice. Na slabi zemlji koprive ne rastejo. Rad bi poznal človeka, kateremu se srce ne razveseli, če vidi cvet te rastline in ga pogleda natančneje.

Nedozorjeni cvet pa je za kuhinjo izvrstna zeljava (dna od cvetja) kakor na primer artišeka, špargel itd. Potem za fino pecivo je jedro tega semena posebna delikatesa.

Če pa pride huda zima, ne pozabite, da potrosite malim ptičkom, posebno senicam vsak dan nekaj takega božjega darul! V zadnjem času se nemški vinogradniški strokovnjaki priporočali, da tudi v vinogradu naj solnčnice gojijo in s tem senice vabijo, katere potem zasačijo in pobirajo pri trsu škodljive žuželke in zapredke grozdih črvov. Znano pa je, da senice grozdja ne zobljejo.

Zagrebski žitni trg. Minuli teden se je v Zagrebu zelo malo trgovalo s pšenico. Tudi mlini ne povprašujejo po pšenici, ker se pri skakovanju valute izogibljajo večjemu nakupu. Pšenične cene so se gibale med 1550—1620 K. Koruzo v Zagrebu živahno ponujajo in se došlo na trg precej mešane srbijanske koruze. Koruza se je tržila po 1200—1320 K, za prvovrstno blago se je ponujalo tudi več. — Kupčija z ovsom je bila slaba, ker se je vojaštvo preskrbelo s potrebnimi množinami. Slavonski oves je po 1150, prvovrstni celo po 1320 K. Promet z ječmenom, ki je po 1300 K, je bil zelo slab. Z ržjo sploh ni bilo trgovine. Moka nularica je po 24 K, otrobi pa po 100 K za 100 kg. Naš žitni izvoz je minul teden nekoliko oživel in ste se pšenica in koruza podražili za 5—6 madžarskimi K pri kilogramu. Dosedaj nam je Madžarska na žitnem trgu močno konkurirala, a sedaj se je konkurenca polegla, ker letošnja žetev na Madžarskem daje slabše upe. Madžarski mlini zdaj niti ne izvažajo radi močno naraslih cen. Avstrija in Čehoslovaška zelo povprašujejo po naši moki.

Tržne cene v Mariboru. Dne 15. t. m. so bile v Mariboru sledeče tržne cene, ki veljajo v dinarjih: 1 kg govejega mesa 14—17, svežega jezika 12—14, vampov 5, pljuč 5, ledvic 12—14, možgan 12.50, parkljev 3—4, vimena 7—8, in lotja 8—10; teletine 13—15, jetra 12—14, pljuča 12—14. Svinjetina: svinjskega mesa 20—22, sala 24.50, čreva mast 15, pljuča 8, jetra 11, ledvice 15, glava 10, noge 7, slanina sveža 20—22, slanina papricirana 25, prekajena 25, mast 24—25, prekajeno meso 27, prekajene noge 9, prekajen jezik 25, prekajena glava 12; 1 kg kozletine 16—18, 1 kg konjskega mesa I 7—8, II 6.50. Kože: 1 konjska koža 88—100, 1 kg goveje kože 10.50, telečje 15, svinjske 4, gornjega usnja 90, podplav 70. 1 piščanec 15—18, 1 kokoš 37, 1 raca 25—30, 1 gos 25—45, 1 golob 5, 1 kunec 8—17, 1 liter mleka 3, 1 kg sruovega masla 40, 1 jajce 1.25, 1 liter vina novega 10—14, starega 10—12, 1 liter piva 4.75—5.25, 1 liter žganja 22—25, 1 kg belega kruha 6, črnega 5, 1 žemlja 0.50, 1 kg jabolk 8, 1 kg posušenih sliv 10, 1 limona 0.75—1, 1 oranža 1—2.50, 1 kg rožičev 8, fig 15, dateljnov 30, mandeljnov 50, oreh 10, oluščenih oreh 40, 1 kg kave I 50, II 40, pražena I 55, II 45, riža 5—11, sol 4, sladkor v kvintalu 15.50, v kockah 17.50, pšenični škrob 10, rižev škrob 25, 1 l jesiha 1.20—2, 1 l namiznega olja 25, bučnega 27—29, špirit denaturiran 14, mlo 14—15, pšenica 4.25, rž 3.50, ječmen 3.75, oves 4, koruza 4, proso 4, ajda 4, fižol 4—4.50, leča 14, 1 kg pšenične moke 0 6.50, št. 1 6.25, št. 2 5.50, prosena kaša 6, ješprenj 6, otrobi 2.50, koruzna moka 4, koruzni zdrob 5, pšenični zdrob 7 dinarjev.

II. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov. Zalec v Savinjski dolini, dne 16. 5. 1922. Od našega zadnjega poročila smo imeli le 12 dni brez dežja in jutranja temperatura je znašala povprečno le 6—7 stopinj R. Iz navedenega je uvidno, da vreme zadnjih 14 dni nikakor ni bilo ugodno razvoju hmeljske rastline. Stanje je torej prav različno; poleg 2 m visokih pogankov v posameznih žičnih nasadih se najdejo tudi vrtovi, v katerih je rastlina komaj vzkliła iz zemlje. — S hmeljem zasajena ploskev se je približno za 25 odstotkov povečala.

Lesne cene v naši državi. Od postaje nakladanja so sedaj v naši državi sledeče lesne cene v dinarjih: Hrastova debla (plohi) prvovrstno blago 750—1050, drugovrstno 400 do 600 din. kubični meter. Hrastovi plohi za furnir 1000 do 1300 din., kubični meter. Hrastovi plohi za furnir 1000 do 1300 dinarjev, najfinejši 2000—3500, hrastove fine deske do 5 cm debele 1250—2000, francoske doge 12.000—15.000 za 1000 komadov, hrastovi štafli 1500—2000, bukove les 500—900, javorjevi plohi 600—650, les za kurivo 1400—1650, oglje 6500—7500.

Dobava lesa za Srbijo. Na račun vojne odškodnine, ki jo dobimo od Nemčije, je naša vlada naročila za poskus 37 popolnoma lesenih hiš deloma v Nemčiji, deloma v Franciji. 27 takih lesenih hiš kot vzorec bo izdelala Francija, ostale pa Nemčija. Vse te, v inozemstvu naročene hiše so namenjene za obnovo v Srbiji. Ako bodo ti poskusi dobro izpadli, namerava naša vlada naročiti v inozemstvu še na stotine lesenih hiš. Ni nobenega dvoma, da bodo te hiše ugajale, kajti v Srbiji se zadovoljuje z vsako leseno kočuro. Namesto da bi naša modra beograjska vlada pustila zaslužek v lastni državi, kajti pri nas je gotovo najti dovolj podjetnikov, ki bi umeli zgraditi take lesene hiše, pa naroča iste v inozemstvu. Ali se to pravi podpirati domačo obrt in industrijo? Ali ni to narobe svet?

Razmere na Madžarskem lesnem trgu. Na madžarskem lesnem trgu je trgovina z lesom zelo slaba. Ako se že kje

sklene kaka lesna kupčija, je na tozadevni pogodbi napísana pripomba: Cene so tiste, kakor jih izkazuje dnevni kurz tistega dne, ko je bilo blago oddano. Nemška marka si je sicer v zadnjih dneh precej opomogla, toda v borznih krogih prevladuje mnenje, da se z Nemčijo pred koncem mesca junija ne bo dala skleniti nobena lesna kupčija, ker se še ne ve, kaj bo Francija naredila z Nemčijo. V Sremu, Slavoniji in na Hrvaškem je v zalogi veliko lesa, ki pa ne more nikamor, ker je plova po Donavi in Savi popolnoma izostala. Tudi s Česko ne more Madžarska delati nobene lesne kupčije, ker je vrednost češke krone tako silno visoka. Med Madžarsko in Rumunijo je še lesna trgovina najbolj razvita. Tudi iz Jugoslavije ne more Madžarska skleniti nobene lesne kupčije, ker je les, ki bi prišel za izvoz v inozemstvo vsak dan dražji. Kot vzrok se navaja, da se sedaj mnogo lesa rabi za zgradbe v Beogradu, Bitolju in Skoplju. Italijani so nehali kupovati les v Bosni in Hercegovini, pač pa kupujejo rumunski les, istotako so storili nemški lesni trgovci. Le madžarske tovarne za izdelovanje pohištva so v zadnjem času nekoliko oživele, toda Madžarska kupuje svoj les v Rumuniji. V zadnjem času je neka ameriška delniška družba ustanovila v Budimpešti obširno tovarno za izdelovanje glasovirjev. Tudi je bila v Budimpešti ustanovljena večja tovarna za izdelovanje parketov. Na Madžarskem bi imel les iz Jugoslavije sijano bodočnost, ako bi se prometne razmere, carinske razmere in sploh trgovsko-politične razmere v naši državi vsaj nekoliko zboljšale oziroma ustabile.

Seme za črni bor. Zelo težavno je dobiti seme črnega bora za pogozdovanje naših skalnatih krajev. Lesna trgovska tvrdka Dubravič je ustanovila na dalmatinskem otoku Brač pri Splitu posebno napravo za gojenje semena črnega bora. To seme je kaljivo do 95 odstotkov, kar je oblastveno potrjeno.

Cene za kurivo v Mariboru. 1 kubični meter trdih drv 90—100, mehkih 75, trboveljski premog 30, velenjski 17, 1 kg oglja 1.25, 1 liter petroleja 6, bencina 20, 1 kg karbida 3.90, 1 kg sveč 15.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 262—268, francoski frank stane 24.80, za 100 avstrijskih kron je plačati 2.80—2.93, za 100 čehoslovaških kron 5.31—5.32, za 100 nemških mark 96—98 in za 100 laških lir 14.40 do 14.50 jugoslovanskih kron. V Curihu znaša vrednost naše krone 1.92 centima (1 centim je 1 vinar). Od zadnjega poročila je vrednost naše krone poskočila za 5 točk.

Dopisi.

Velika Nedelja. Tukaj se je poročil dne 7. maja t. l. trgovec g. Franc Medik z gđc. Antonijo Irgolič, delavno in navdušeno članico Dekliške zveze. Častitamo in želimo obilo sreče in blagoslova!

Zagorje. Rajhenburska Marijina družba napravi v nedeljo, dne 21. maja, majniški izlet v Zagorje. Ob 10. uri pridiga in sv. maša. Vabljeni so na ta shod tudi Marijine družbe sosednih župnij!

Polzela. Prostovoljna požarna bramba na Polzeli priredi v nedeljo, dne 21. maja, ob 3. uri popoldne v prostorih g. Cimpermana na Polzeli tri burke enodejanke: «Kje je meja?», «Dva gluha» in «Damoklejev meč». Kdor se hoče enkrat pošteno nasmejati, naj pride ta dan na Polzelo. Po predstavi je prosta zabava z zanimivim vsprejemom. Ker je čista dobiček namenjen za stavbo plezalnega stolpa, se vabijo ob blizu in daleč vsi prijatelji in dobrotniki gasilnega društva.

St. Janž pri Velenju. Kakor doslej, se vrši tudi letos na binkoštno biljo običajna romarska procesija k Novištifti pri Gornjemgradu. Romarji se zbirajo v Rečici ob Savinji in odidejo od tam točno ob 3. uri popoldne.

Zagorje pri Pištianju. Kakor že več let, obhajalo se bode «Zagorsko» s praznikom Vnebohoda do ponedeljka. Ze v sredo na god Pomočnice kristjanov dne 24. maja bo začetek in na praznik Vnebohoda dne 25. maja se začne tridnevna v čast Zagorski M. B. in pa Lurški. Vodili jo bodo gospodje misijonarji iz Celja. Romantična pota in divni kraji črnozelenega Bohorja nudijo romarjem in turistom v cvetočem maju radost in veselje v pestri naravi in v starodavni romarski cerkvi zagorski pred baročnim prestolom-altarjem zavetje, uteho in pomoč pri nebeški materi Mariji. Pohitimo v Zagorje k Mariji!

Razne novice.

Po triletnem spanju umrl. V amerškem mestu Fort Smith je pred tremi leti nek James Elinger zaspal tako trdno, da se od tistega časa ni več zbudil. Hrano so v njega vlivali in ga hranili na umeten način. Le redkokada je prišel za trenutek k zavesti, a kmalu je zopet zaspal. V bolnišnici, kjer je spal, so ga vesčas opazovali in si prizadevali, da bi ga ozdravili. Toda vse je bilo brezuspešno. Pred dnevi se je zopet zbudil, toda v par minutah je nato umrl. Zdravniška veda išče vzroke te čudne bolezni.

Osmešili so se. Iz Celovca se nam poroča: Tudi pri nas je bilo nekaj Slovencev, ki so izstopili iz katoliške Cerkve in so postali protestantje. Ti novo pečeni protestantje in odpadniki so šli s pravimi protestanti vred letos o Veliki noči k «večerji», ki jo protestanti imenujejo «Abendmahl». Umevno, da ta «večerja» ni nobeno obhajilo. Lutrovci so se v cerkvi tem odpadnikom smejali in jih čudno gledali, ko so se v protestantovski cerkvi začeli prekrizevati, kajti pravi protestant se ne prekrizava. Najprej so ti bežaki zatajili svojo narodnost, potem svojo katoliško vero, sedaj so se še pa osmešili in so postali kakor kak izgubljen kužek, ki gre za vsakomur, kdor mu pomoli skorjico kruhal.

Jubilej vžigalice. Letos bo preteklo 90 let, odkar je kemik Friderik Kämmerer kot ujetnik izumil prve vžigalice iz fosfora. Zivel je kot politični osumljenec dolgo vrsto let interniran v Hohenpugu na Nemškem. Ko je bil izpuščen iz ujetništva, je zaprosil za uradno dovoljenje, da bi smel svoj izum izkoristiti ter prodajati